

Teknologia ja laitteet ikäntyneen arjen tukena

Erityisasiantuntija
Kaisa Huuhtanen
Ikäteknologiakeskus
Vanhus- ja lähimmäispalvelun
liitto VALLI ry

Teknologia kuuluu kaikille!

VALLI ry, Ikäteknologia ja minä

- Vanhus ja lähimmäispalvelun liitto ry
 - Valtakunnallista asiantuntemista ja edunvalvontatyötä
 - Hyvät yhteydet alan keskeisiin toimijoihin ja päätöksentekijöihin
- Ikäteknologiakeskus
 - Tehtävänä edistää ikäihmisten osallisuutta digitalisaatiossa
 - Lisätä yhteistyö ja välittää tietoa
- Minä; Terveystenhoitaja ja insinööri
 - Kotihoidosta vanhustyön kehittäjäksi
 - Käytettävyys ja itsenäinen selviytyminen, palvelumuotoilu

Teknologia kuuluu kaikille!

Kuka on asiakas?

- SOTE palveluissa asiakkaan määritelmä on laaja
 - Rooli eri palveluissa vaihtelee – Suhtautuminen samoin
 - Asiakas – asukas – potilas
 - Toimintakyky ratkaisee paljon
 - Asiakkaan käsitys itsestään
 - Rooli – Odotukset?
 - Oppimiskäsitys
 - Omaisten näkökulma
 - Omaisen käsitys asiakkuudesta
 - Toiveet?
- Muista, että ikääntyneet asiakkaat eivät ole homogeeninen ryhmä!

Kuuntele asiakasta

- Ymmärrä asiakkaan tilanne/ kokemus
 - Käytä ymmärrettävää kieltä
 - Etäyhteys - Kuvapuhelin
- Tue oppimista
 - Etsi kiinnostuksen kohde
 - Sisältöä omaan elämään
 - Tutuus luo turvallisuutta ja lisää käyttöä
- Osallista ja anna tunnustusta
 - Omien tarpeiden kartoittaminen
- Ole rehellinen
 - Korosta vahvuuksia
 - Muista, että palvelu ratkaisee
 - **Teknologia itsessään on vain väline!**

Teknologia kuuluu kaikille!

Huolehdi tuen saatavuudesta

- Pikakäyttöohje!
 - Kuva kertoo enemmän kuin tuhat sanaa!
 - Kuka auttaa ongelmatilanteissa?
- Jos et itse osaa, tiedä mistä löytyy apua
 - Tartu heti asiaan, kun kysymyksiä/haasteita ilmenee
 - Älä jätä asiakasta epätietoiseksi -> ongelmat kasautuvat!
- Älä turhaudu!
 - Eli asenne ratkaisee 😊

Teknologiaa vai apuvälineitä?

- Teknologisen tuotteen ja apuvälineen raja hämärtyy
 - Turvapuhelin – turvaranneke – älykello
- Missä vaiheessa on kyseessä apuväline?
 - Kuka hankkii apuvälineen?
 - Kuka vastaa huollosta?
 - Tasavertaisuus?

Teknologia kuuluu kaikille!

Vaikuttavuus

- Palvelujärjestelmän tavoitteet ovat yleensä kvantitatiivisia
 - ”Uuden järjestelmän myötä toiminnan parissa olevien ikääntyneiden määrä kasvaa XX%”
 - ”XX % alueen asiakkaista käyttää digitaalisista asiointikanavaa”
- Asiakkaan ja omaisen tarpeet ja toiveet kvalitatiivisia
 - ”Olen niin yksinäinen täällä kotona ja tunnen oloni turvattomaksi”
 - ”Äiti ei muista ottaa lääkkeitään”
 - ”En osaa enkä halua käyttää digipalveluita”
- Yhteensovittaminen
 - Mitattavuus?

Vaikuttavuus

- Vaikuttavuustavoite ei toteudu suoraviivaisesti asiakkaan elämässä
 - Pieniä askeleita ja ”jakkihärkien ajelua”
- Lähtökohdat yksittäisen ihmisen elämässä ovat (lähes) aina laadullisia
 - Kun osaaminen kasvaa ja itsevarmuus lisääntyy, voidaan suunnata katseet kohti muutosta
- Vasta tilasto on kvantitatiivinen!

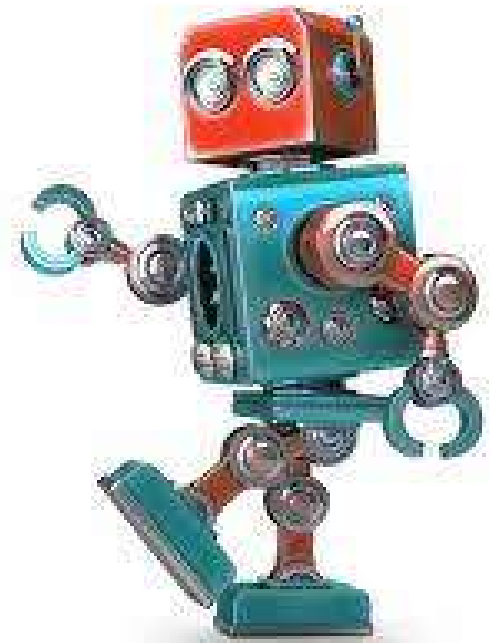
Vaikutusketju

Lähde: Jonna Heliskoski, Leadcons Oy
Teoksessa Sitran selvityksiä 130 –
Vaikuttavuuden askelmerkit

Tulevaisuus?

- Millainen maailma on 10-15 vuoden kuluttua?
 - Kuinka paljon arki lopulta muuttuu?
 - Ihmisen aikajana: – 5 – 10 – 15 – 30 vuotta?
 - Kommunikaatio ja yhteydenpito
 - Paikannus
 - Arjen toiminnot
 - Robotiikka tulossa
 - Teko- /tukiälyllistyminen
 - Puheohjaus

Palvelutalo- ja hoivakotiympäristöt

- Käytössä teknologiaa vaihtelevasti
 - Rakennuksen ikä vaikuttaa
 - Olemassa olevat tietoliikenneyhteydet ja –kaapeloinnit
 - Talotekniikan ratkaisut
 - Älykoti –teknologia
- Asiakastietojärjestelmät ja toiminnanohjaus
 - Lukitusjärjestelmä
 - Kulunseuranta

Teknologia kuuluu kaikille!

Turvateknologiaa

- Turvallisuus on ensisijassa tunne
 - Kenen tunne?
 - Tunteet myös tarttuvat
- Mitkä tekijät lisäävät/vähentävät koettua turvallisuutta?
 - Yksinäisyys
 - Sairaudet
- Henkilöturvallisuus ja asumisturvallisuus
 - Sekä näiden yhdistelmät
 - Olemassa oleva tieto!

Tietoturva!

Teknologia kuuluu kaikille!

Etäyhteydet

- Mahdollisuudet lähes rajattomat
 - Hoitoon ja hoivaan liittyvät sovellukset
 - Videovastaanotot, etäkonsultaatiot - Lääkitysautomatiao
 - Kuntoutuksen etäratkaisut
 - Jumpparyhmät
 - Robotisaatio!
 - Etäpäivätoiminta – kevyempi ratkaisu alkuun
 - Yhteydenpito
 - Sosiaalinen media
 - Tietoturva?

Teknologia kuuluu kaikille!

Miten saada teknologiaa käyttöön?

- Hetki ennen tarvetta
 - Käyttö luontevoituu
 - Älykello ->turvaranneke
 - Olemassa olevien laitteiden hyödyntäminen uudella tavalla
 - Mikä on jo tuttua
 - Mihin olemassa olevat taidot riittävät
 - Miten voisimme hyödyntää uudella tavalla?
- Miten saada ihmiset innostumaan mukaan?
 - Oma kiinnostus/sisältöä omaan elämään
 - Kannattaa pysyä kärryillä
- Omien tarpeiden kartoittaminen
 - **Ikääntyneet ovat koko elämänsä ottaneet uutta teknologiaa käyttöön!**

Teknologia kuuluu kaikille!

Kiitos!

kaisa.huuhtanen@valli.fi

<https://www.valli.fi/tyomuotomme/ikateknologiakeskus/>

Teknologia kuuluu kaikille!

